

πειλὴν, ἐπὶ ἀνῆλθεν ἀγερῶχος εἰς τὴν θέσιν του. Μόλις δὲ ἐτέθη ἐπὶ κεφαλῆς τῆς φάλαγγός του, καὶ τὰ πολεμικὰ ἄσπαια ἤχησαν θορυβωδέστερα, αἱ κινήσεις ἐγένοντο ταχύτεραι, καὶ σύμπαντες οἱ πολεμισταὶ προήλασαν κατὰ γρημὴν. Ἐκεῖνος δὲ, οὐ τινος ὁ ὀφθαλμὸς ἐλαμποκόπει ὡς μέλας ἀδάμῃς, διέδωκεν ἐκ νέου ἀπειλητικὸς παρὰ τὸν ξένον του καὶ ὤρμησε κατὰ τῆς ὀπίσθεν φάλαγγος, ἥτις, προσποιουμένη τρόμον μέγαν ἐνεκα τῆς δυνάμεως καὶ τῆς ἰσχύος τοῦ αὐτοκράτορος τῶν Κάφρων, ἐτρέπη ἀτάκτως, ἀλλὰ μετὰ μικρὸν ὁ κύκλος ἐσχηματίσθη ὡς καὶ πρότερον· οἱ πολεμισταὶ ὅμως ἵσταντο σιωπηλοὶ, ἀκίνητοι καὶ στήριζόμενοι ἐπὶ τῶν μεγάλων ἀσπίδων. Αἶφνης ἄσπαια γλυκύτατα ἤχησαν ἐκτός τοῦ κύκλου, καὶ διαρρήχθεντος τοῦ ἐξ ἀνθρώπων τείχους, εἶδονεν τὸ χαρέμιον τοῦ σουλτάνου.

«Καὶ πρῶτον μὲν ἤρχοντο γυναῖκες εἰκοσι, φέρουσαι εἰδὸς μέλκον· ἐσθλὸς ἡμικλείστου ἔμπροσθεν καὶ τυλισσομένης παρὶ τὰ ἰσχία· περιδέραια ἐξ ὑάλων κατεκάλυπτον τὰ στήθη, τὴν ῥάχιν καὶ τοὺς βραχίονας αὐτῶν· τὰ κεφαλοδέσμιά των ἦσαν ἐρυθρὰ, καὶ ἐφ' ἑκατέρου τῶν ὠτίων ἀνυψοῦτο ἐπιχρῆτως δέσμη πτερῶν. Ἐπειτα δὲ παρηκολούθουν νέων παρθένων σιραὶ δύο, μόνον ἐνδυμα φερουσῶν ζώνην στενὴν ὅσον καὶ ἡ τῆς Ἀφροδίτης. Πᾶσαι δὲ αὗται ἐπὶ τὰ χεῖρας, καὶ ἐβόρῳμιζον τὸ μέτρον διὰ τοῦ ποδός, καὶ προτῆρχοντο μετὰ μεγάλῃ προποῦ βραδυτήτος. Ἀφ' οὗ δὲ ἐψάλλον ἐπὶ τινι χρόνῳ διηρέθησαν κατὰ τετρακτύας, καὶ διέτρεξαν οὕτω τὸν κύκλον ἐσῶθεν, διάφορα σχήματα ποιοῦσαι. Συνελθούσαι δ' ἐπὶ τέλους, ἀνεχώρησαν ἐν ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις, διαβάσαι διὰ τοῦ ἀνοιχθέντος εὐσεβάως πρὸ αὐτῶν κύκλου.

Ὁ δὲ Πάνδας, προστάξας νὰ δεικνυθῇ ἄπειρος ποσότης ζύθου πρὸς τοὺς ἀξιοματιχοὺς καὶ τὰ ἐλαττώτερα τῶν σωματίων, ἐκάθησεν ὡς καὶ πρὶν εἰς τὸ θρανίον του, καὶ περιέμενε νὰ φέρωσιν οἱ νέοι ἐνώπιόν του ταῦρον ἐκλεκτὸν ἐκ τῶν τῆς βυτιλικῆς ἀγέλης. Ὁ ταῦρος οὗτος σφαζόμενος, ἐμελλε νὰ δεικνυθῇ πρὸς ἑξὶ χιλιάδας πολεμιστῶν. Μόλις ἄρα ἐνὰ μία δακνὴ (*) ἐπιπτεν ἐκάστω· ἀλλὰ τὸ ἔθος ἦτο ἀρχαῖον, καὶ οἱ Κάφροι ἀγαπῶσι νὰ ἐμμένωσιν εἰς τὰς παραδόσεις.

Ἐπειδὴ ὅμως ὁ ταῦρος, ὡς μὴ ἀγαπῶν ἐπίσης τὰ ἀρχαῖα ἔθιμα, ἐκμανεῖς κατέβηκε καὶ ἠπαίλει νὰ καταβῇ, ὅτι πλείστοις μύρονος, ἐζητήθη παρὰ τοῦ βασιλέως ἡ ἄδεια νὰ φονευθῇ ὅπου εὑρίσκετο. Ἀλλ' οὗτος, ἀγανακτήσας διότι δὲν κατενίκησαν τοσοῦτω μικρὰν δυσκολίαν, ἀπεκρίθη λακωνικῶς· «Φέρετέ μου!» Καὶ ἀμέσως οἱ νέοι περικυκλώσαντες τὸ ζῶον γενναίως παλαίον, ἐκόμισαν αὐτὸ σφόντες πρὸς τὸν μονάρχην· οὗτος δὲ ἀνέκραξε· «Σφάζατέ μου!» Ἐν ῥίπῃ δὲ ὀφθαλμοῦ ἐσφάγη ὁ ταῦρος καὶ καταμαλίσθεις διανεμήθη πρὸς τοὺς πολεμιστάς.

Διηγούντι οἱ Κάφροι ὅτι ὁ προκατόχος τοῦ Πάν-

δα Λιουγάν, εἶχε ποτε δώσει ὅμοιον πρόσταγμα· τὸ θυμὸν ὅμως ἦτο ἐλέφας. Ἐπειδὴ δὲ τὸ ἰσχυρὸν τοῦτο θηρίον κατεπάτει καὶ ἐξασπενδόνιζε διὰ τῆς προδοσκίδος του τοὺς πλησιάζοντας, ὁ μαῦρος αὐτοκράτωρ ἐξεμάνη πλέον τοῦ ἐλέφαντος. Τότε εἰ πολεμισταὶ ὤρμησαν ἄνθρωποι κατὰ τοῦ ζῶντος κολοσσοῦ καὶ ἀρπάξαντες αὐτὸν ἀπὸ τῆς οὐράς, τῶν ὠτίων, τῆς προδοσκίδος καὶ τῶν ποδῶν, τὸν ἐσυραν ἐν θριάμβῳ μέχρι τοῦ βασιλικοῦ θρόνου π.

Μετὰ τὸ τέλος τῆς τελετῆς ἐρευνήσας ὁ Δαλεγόργς τί ἐσήμεινον αἱ κατ' αὐτοῦ πολέμιοι ἐκείναι ἐπιδείξεις, ἐμνήσθη ὅτι ἐγένοντο κατ' ἐθιμοτυξίαν ὅπως δειχθῇ ἡ δύναμις καὶ ἡ ἰσχύς τοῦ βασιλέως, κυρίου ὄντος καὶ τῆς ζωῆς τοῦ λευκοῦ ὡς καὶ τῆς τῶν μαύρων. Κατὰ τὴν κεραικὴν ἐθιμοτυξίαν ὁ ξένος ἔπρεπε νὰ ὁμολογήσῃ τὴν ὑπεροχὴν τοῦ Κάφρου ἡγεμόνος φεύγων ὁδομαῖος. Ἐπειδὴ ὅμως ὁ Πάνδας ἐνόησεν ὅτι ὁ Δαλεγόργς ἠγνόει τὴν τάξιν ταύτην, δὲν τὸν ἐτιμώρησε.

Καὶ ὅμως δὲν ὅλως τὴν ὄραν ὁ ἡμέτερος λευκὸς ν' ἀποχαιρετίσῃ τὸν βασιλέα καὶ τοὺς περὶ αὐτόν· ἀλλὰ τίς ἐξέρχεται ὅπως θέλει ἐκ τῆς φωλεᾶς τοῦ λέοντος; Εἰπὼν ὁ Πάνδας ὅτι ἐνεκα τοῦ κακοῦ καιροῦ ὁ χορὸς δὲν ἐτελέσθη μετὰ τῆς δεούσης λαμπρότητος, ἠνάγκασεν αὐτὸν νὰ μείνῃ καὶ τὴν ἐπιούσαν.

Ἐκὼν αἰκῶν ὑπήκουσεν ὁ Γάλλος, προσθεὶς μάλιστα ὅτι ἐλογίζετο εὐτυχὴς διὰ τὴν παράτασιν ταύτην.

Ἦρχισαν δὲ καὶ αὖθις οἱ χοροὶ μικρὸν μετὰ τὸ μεσονύκτιον, φεγγαβολούντων πολλῶν πυρῶν ἐκ ξύλων ῥητινωδῶν. Τὰ ἄσπαια, ἡ κληγγὴ τῶν ὀπλων καὶ τῶν βημάτων ὁ κρότος ἀντίχουν μακρὰν ὡς θύελλα, καὶ τὰ ἐκβεβηχυμένα μαῦρα ἐκείνη σώματα, φωτιζόμενα ὑπὸ τῶν φλογῶν, ἐφαίνοντο μᾶλλον διαβόλοι ἢ ἄνθρωποι. Ὡς καὶ τὴν προτερσίαν, ὁλόκληρος ἐκαίνη ἡ ἡμέρα καταναλώθῃ ἐν χοροῖς καὶ πηδήμασι.

Τὸ ἐσπέρας καταπονημένος ὑπὸ τῆς ἀγρυπνίας ὁ Δαλεγόργς, ἐμήνυσσε τῷ Πάνδᾳ ὅτι ἐσκόπει νὰ ἀναχωρήσῃ τὴν ἐπιούσαν. Ὁ δὲ Κάφρος, μόλις ἐνδοὺς εἰς τὴν εἰδήσιν, ἐδώρησάτο τῷ λευκῷ ὀδόντας δύο ἐλέφαντος ὑπερμεγέθεις.

Σκιρτῶν ὑπὸ χαρᾶς ἀνεχώρησεν ὁ Γάλλος τὴν 12 Δεκεμβρίου, καὶ ὅτε ἐφθασεν εἰς τὴν καλύβην του ἐδόξασε τὸν Θεὸν ὡς τις ἀπολωλὼς, ὅστις ἀνέυρε τὸν οἶκον τὴν πατρίδα καὶ μάλιστα τὴν ἐλευθερίαν αὐτοῦ.

ΠΟΙΗΣΙΣ.

Δ. ΣΟΛΟΜΟΥ ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΑΣΜΑΤΑ (α)

—ο—

ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ.

—οοο—

Τώρα ἡ ἀνοιξὶς μᾶς ἐκρυσῇ

Τ' ἀνθῆρὰ τὰ ὠραῖά της δῶρα,

(*) Ἐκ τοῦ ἑαῖνος οὕτω λέγουσι πῆμαρον οἱ Ἀθηναῖοι τὴν βουλίαν. Λέξις ὠραία καὶ ἀνεγκλιότατη, εἴη νὰ ἀποταχθῇ εἰς τὰ λεξικά.

(α) Ἐκτελέσθη παρὰ τοῦ οἰκιστάτου φίλου τοῦ ποιητοῦ Κ. Α. Στράνη, διὰ τοῦ ἐν Ἐφεσῇ Κ. Σπυρ. Βαλούδη.

Καὶ προβαίνει ἀσταχοφόρα
Τοῦ καλοκαιριοῦ ἡ αὐγή.

Καὶ ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸν ἥλιον
Τόσον τοῦ ἄμμου ἡ λαῦρα αὐξήρει,
Ποῦ εἰς τὴν βάρβαρη Κυρήνη
Μόλις εἶναι ἡ λαῦρα αὐτή.

Τώρα πλέον τὸ γλυκοχάραγμα
Ἡ ὁροσιὰ δὲν συντροφεύει,
Χόρτο οὐτ' ἀνθὴ θεραπύει
Μήτε μία σταλαγματιά.

Πλέον δὲν σέρνει ὁ ῥόαξ τὸ ῥεῦμα
Εἰς τὴν γῆν ὅπου διψᾷ,
Καὶ σκασμένη ἀναζητάει
Τὰ καρπόφορα νερά.

Τὴν φαγὸ κυττάζει ὁ ἥλιος
Ἀποχλωμένη χλωμασμένη,
Ποῦ εἶδε ὁ Μᾶς ξαναγεωμένη
Εἰς τὰ φύλλα εἰς τὴν μορφή.

Καὶ εἰς τὴν γῆν τὴν μητρικὴν τῆς
Σκιά ὀλλήν δὲν ἀφίνει,
Μήτε σκιά τοῦ ῥόακος δίνει
Ποῦ τῆς ἔδωσε τροφή.

Ἰδρωμένος στήθια πρόσωπο
Πάνω ἐκεῖ στὰ θερισμένα
Μὲ τὰ μέλη ἐξαπλωμένα
Νὰ κοιμᾶται ὁ θεριστής.

Παύει, καὶ τῷ ἰδρωτὲς ποῦ τρέχουν
Ἀπὸ πάνω του γυρμένη
Ἡ βοσκοῦλα ἐρωτεμένη
Τοῦ σφουγγίζει παρυσθές.

Κεῖνεται στὴν γῆν τὴν ἀκαρπύον
Τὸ σκυλὶ καὶ ἀδυναμίζει,
Καὶ ποτέ του δὲν γανγίζει
Στὸν αὐθέντη του κοτὰ.

Ἀλλὰ τὸ ξηρὸ λαρόγγι
Πολεμάει τὰ ξανασάγη
Πέρνει ἀέριδες κ' ἐγγάει
Λαχαριάσματα συχνά.

Καὶ δὲ τὰ ἄνθος ποῦ ποιμέντες
Νύμφες τοῦ ἔχουσιν χαῖμα
Μὲ τὸ κέρατο ἀντιβάρει
Εἰς τὰ δένδρη δοξατά.

Τώρα ἀργὸς κοιτάει μονογγίζει
Στοῦ αὐλακιοῦ τὴν πρασινάδα,
Καὶ μὲ μονογγισμό ἡ γελιάδα
Ἀποκρίνεται ἐρωτικά.

Τὰ πετούμενα ἡσυχάζουν
Μελωδίας δὲν ἀσπάζει
Τὸ γλυκύφωνο τ' ἀηδόνι,
Ἀλλ' ὁ τίττικας λαλεῖ.

Καὶ τὰ ἐνδέρματα τὰ νέα
Δείχνουν τὰ παλιὰ τὰ φάδια,
Διπλωμένα εἰς τὰ φραξίδια
Πρὸς τὸν ἥλιο ἔχουν στολή.

Τῆς ἡμέρας τῆς μακρίας
Εἰς τὴν καῦσα ὥς καὶ τὰ μαῦρα,
Καὶ τὰ ψάρια ἀπὸ τὴν λαῦρα
ἔχουν κόματα λεστά.

Καὶ ἀπὸ τ' ἄντρα τους δὲν βγαίνουν
Μὲς τὸ πέλαγο τὰ τρέχουν,
Ἀλλ' οἰκία σταῖς πέτραις ἔχουν,
Καὶ εἰς τὰ φύκια τὰ πικρά.

Η ΑΝΟΙΞΙΣ.

Ἀπ' τὴν ἀνοιξὶ ποῦ ἐγύρισε
Οὐρανὸς καὶ γῆς εὐφράνθη,
Μὲ τὸ χόρτο καὶ μὲ τ' ἀνθὴ
Παίζει ὁ ἔξυπνος τερπνὰ.

(*)
Καὶ τὸ χόρτο πρασινίζει,
Μόν' σ' ἐμένα δὲν γυρᾷ
Τῆς καρδιάς ἡ σιγαλιά.

Ἡλιον ἀκτίνα καθαρώτατη
Τοῦ βουνοῦ τὰ χιόνια λύνει,
Ποῦ τὸ νεὸ του ξεφυτρώνει
Πράσι' ἔνδυμα λαμπρό.

Τὸ σιγὸ τὸ κυματάει
Εἰς ταῖς ἄκρες του φλοισβίζει,
Καὶ τὸ ἀνθοδροσοστολίζει
Μὲ τ' ἀκοίμητα νερά.

Τὸ ἰσχυρὸ τὸ δένδρον ποῦ ἶδαν
Σταθερὸ καιροὶ καὶ χρόνοι,
Τὰ κλωνάρια ἐξαφρόνει
Ἀπὸ τὰ χιόνια τὰ ὀκνηρά.

Παρτοῦ ἰδοὺ ξυπνοῦν καὶ τρέμουν
Ἀνθὰ χίλια ἀπὸ τὸ χῶμα,
Ποῦ εἰν' ἀπείρηκτα εἰς τὸ χρῶμα
Ἀπ' τ' ἀλέτρια τὰ σκληρά.

Νὰ, τὸ χειλιδόνι ἐγύρισε
Ποῦ τὸ πέλαγο περνᾷ,
Κ' ἰδὼ πάλι οἰκοδομᾷ
Τὴν γλυκιά του τὴν φωλιά.

(*) Λαίπει ὁ πρῶτος στίχος.

